

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 257)

z dnia 22 października 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 257)

22 października 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2014 (druk nr 1799) w zakresie:

- 1) części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
  - a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
  - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 6,
  - c) dotacje podmiotowe z załącznika nr 9,
  - d) środki europejskie na finansowanie programów z załączników nr 4 i 15,
- 2) części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa,
  - a) dochody z załącznika nr 1,
- 3) części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna,
  - a) dochody z załącznika nr 2,
- 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 21, 37, 46, 57, 61 i 73,
- 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 758 – Różne rozliczenia,
  - a) wydatki z załącznika nr 2,
- 6) dochody budżetu środków europejskich w załącznika nr 3.

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszyk** i **Jacek Kapica** podsekretarze stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Karczmarczyk** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Mariusz Pawełczyk**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk**, **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2014 (druk sejmowy nr 1799 0 w zakresie części budżetowych należących do właściwości Komisji Finansów Publicznych. Porządek dzisiejszego posiedzenia państwo otrzymaliście. Informuję, że dotyczy on części 19, 77, 81, 83, 85, a także dochodów budżetu ze środków europejskich w załącznika nr 3. Porządek przewiduje do rozpatrzenia w dniu dzisiejszym sześć punktów. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę.

Stwierdzam, że wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego został on przyjęty.

W imieniu pań i panów posłów chciałabym przywitać uczestniczących w naszym posiedzeniu przedstawicieli organów administracji państwowej oraz urzędów i instytucji państwowych. Witam panią Hannę Majszyk i pana Jacka Kapicę, podsekretarzy stanu w Ministerstwie Finansów, a także panią Elżbietę Markowską, dyrektorkę generalną Ministerstwa Finansów.

Zostali ustalenii posłowie referenci poszczególnych części budżetowych. Chciałabym powiedzieć, że do punktu pierwszego, czyli do części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, posłem referentem został wyznaczony pan poseł Marcin Święcicki, który jest na ważnym spotkaniu. Poprosił o to i tak zostało ustalono, że po to, żeby zreferować swoją część budżetową, pan poseł będzie zabierał głos jako ostatni. Z informacji sekretariatu wynika, że nie ma posła, który referuje część 77. Będziemy ją zatem rozpatrywać po przybyciu pana posła Wiplera. Proponuję, żeby teraz przystąpić do realizacji punktów trzeciego, czwartego i piątego, czyli omówienia części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 21, 37, 46, 57, 61 i 73, a także części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 758 – Różne rozliczenia, wydatki z załącznika nr 2. Posłem referentem jest wyznaczony pan poseł Stanisław Ożóg. Bardzo proszę, panie posle, o zabranie głosu.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Spełniło się biblijne stwierdzenie, że pierwsi będą ostatnimi, a ostatni pierwszymi.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Był pan przedostatni, panie posle.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):

Przystępuję do konkretów. Jeżeli chodzi o rezerwę ogólną, to jest ona na poziomie roku bieżącego i wynosi 95.000 tys. zł. Trudno wnosić jakiegokolwiek zastrzeżenia.

Przystąpię teraz do omówienia rezerw celowych właściwych dla Komisji Finansów Publicznych. Pozwólcie państwo, że rozpocznę zdaniem ogólnym, słowem komentarza. W projekcie ustawy na 2014 rok łączną kwotę rezerw – są siedemdziesiąt dwa tytuły – zaplanowano na poziomie 23.210.686 tys. zł. Każdego roku przy omawianiu projektu budżetu, czy też sprawozdań z wykonania budżetu, do pewnego czasu Najwyższa Izba Kontroli twierdziła, że należy schodzić z owych pozycji, z owych wielkości, a nie zwiększać je. Jak się to ma w tym roku? W roku 2012 rezerwy celowe były zaplanowane na kwotę 18.324.892 tys. zł, natomiast na rok 2013, po zmianach są zaplanowane w wysokości 18.135.677 tys. zł. Na przyszły rok mamy zaplanowaną kwotę wyższą o 5.075.009 tys. zł w stosunku do roku bieżącego. Jest pytanie, pani minister, dlaczego tak się dzieje. Praktycznie co roku dochodzi do sytuacji, że ta kwota, zamiast się zmniejszać, zwiększa się.

Pozycja 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa obejmuje kwotę 500.000 tys. zł. Jest ona przeznaczona na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wynikających z prawomocnych wyroków sądowych, ugód zawartych przed sądem oraz innych wymagalnych wypłat. W budżecie obecnym, tegorocznym, jest to kwota 421.085 tys. zł. Widzimy znaczny wzrost. Od razu zadam pytanie, pani minister – z jakiego tytułu jest tak znaczący, ponad dwudziestoprocentowy wzrost, jeżeli chodzi o plan na rok przyszły?

Pozycja 21 – Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwoływanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych. Jest to stosunkowo niewielka kwota 3500 tys. zł. Plan na rok obecny jest dokładnie taki sam. Nie wnoszę żadnych zastrzeżeń, uwag. Pytań do pani minister w tej sprawie też nie mam.

Pozycja 37 – Środki na realizację rządowego programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” obejmują kwotę 259.000 tys. zł. Środki rezerwy zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z udzielaniem przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji stanowiących pomoc *de minimis*. Nie wnoszę zastrzeżeń, mam natomiast pytanie do pani minister – na jaką kwotę dotychczas zostały wyemitowane obligacje tzw. Przychodowe, przez Bank Gospodarstwa Krajowego?

W pozycji 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych, jest kwota 10.427 tys. zł. Rezerwa ta stanowi ekwiwalent złotowy środków uzyskiwanych tytułem umów z koncernami tytoniowymi. Pani minister, w porównaniu z rokiem bieżącym, w którym jest zapisana kwota 15.090 tys. zł, jest to znaczące zmniejszenie kwoty rezerwy. Z czego ono wynika? Przy zapisaniu, że owa kwota uzyskana będzie z tytułu umów z koncernami tytoniowymi, bardzo proszę o dwuzdaniowe wyjaśnienie, czym tłumaczyć znaczne procentowe, jak również kwotowe zmniejszenie owej pozycji.

Pozycja 57 – Wydatki państwowych jednostek budżetowych z tytułu przejętych zadań, które w 2010 roku były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze. Jest to kwota 234.545 tys. zł. W roku bieżącym jest to kwota zdecydowanie większa, gdyż wynosi 934.221 tys. zł. Myślałem, że w przyszłorocznym projekcie budżetu kwota ta będzie dużo niższa. Z czego, pani minister, wynika tak pokaźna, przyzna pani, kwota, ponad 235.500 tys. zł? Przypomnę, że jeżeli chodzi o gospodarstwa pomocnicze, sprawy zostały uregulowane prawnie w 2010 roku.

Pozycja 61, od czasu do czasu budząca bardzo duże emocje polityczne, obejmuje dotacje i subwencje dla partii politycznych. Obejmuje kwotę 54.576 tys. zł. Wynika to na pewno z rachunku arytmetycznego, z ustawy. Poziom jest dokładnie taki sam, jak w r.b. W tym wypadku nie mam żadnych pytań.

Pozycja 73 – Rezerwa na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania, przewiduje kwotę 418.660 tys. zł. Jest to prawie dokładnie tyle samo, co w roku bieżącym. Środki rezerwy zaplanowano na sfinansowanie skutków zmian systemowych związanych ze wzrostem składki rentowej po stronie pracodawcy oraz nowymi zadaniami w niektórych jednostkach. Pani minister, mam pytanie. Jeżeli nie jest możliwe, żeby udzieliła mi pani odpowiedzi dzisiaj, będę wdzięczny za odpowiedź pisemną. Jaki procent z kwoty 418.000 tys. zł jest przewidywany dla sektora samorządowego?

Jest to ostatnia pozycja właściwa dla Komisji Finansów Publicznych.

Pozwolicie państwo, że zadam pytanie związane z pozycją 71 – Budowa falochronu osłonowego dla portu zewnętrznego w Świnoujściu. Jest to kwota ponad 111.000 tys. zł. Środki rezerwy zostaną przeznaczone na zadania w zakresie pogłębiania i poszerzania istniejącego toru wodnego w Świnoujściu do parametrów wymaganych dla gazowców. Pani minister, czy na konieczność poszerzania, pogłębiania miał jakikolwiek wpływ Nord Stream, pierwsza bądź druga nitka? Będę wdzięczny za odpowiedź na to pytanie.

Jeszcze jedno. Część 85 obejmuje budżety wojewodów, w tym dział 758 – Różne rozliczenia. W dziale tym zostały zaplanowane środki w łącznej wysokości 59.605 tys. zł. W rozdziale 75814 jest kwota 43.948 tys. zł, w rozdziale 75818 kwota 15.647 tys. zł i w rozdziale 75820 kwota 10 tys. zł. Nie mam zastrzeżeń do tych trzech pozycji, mam natomiast pytanie w odniesieniu do działu 75820 i kwoty 10 tys. zł. O jakie analizy chodzi? Kto będzie wykonywał owe analizy, jeżeli chodzi o sprawy prywatyzacji? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram dyskusję na temat referowanych części. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi na postawione pytania. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Odpowiadając najpierw na ogólne pytanie pana posła, dotyczące wielkości rezerw budżetowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2014 rok, gdzie wielkość rezerw jest zdecydowanie wyższa od wielkości rezerw zaplanowanych na rok bieżący, chciałabym powiedzieć, że zależy to od tego, jaka struktura wydatków przewidziana jest w budżecie w poszczególnych latach. W roku 2014 w stosunku do roku 2013 pojawia się znacznie większy zakres wydatków, jeżeli chodzi np. o wydatki na przedszkola. W roku bieżącym pierwotnie w budżecie przewidywano jedynie kwotę 300.000 tys. zł, później w wyniku noweli budżetu podniesiono ją do 500.000 tys. zł, ale był to dopiero początek programu, który wchodził w życie od września tego roku. Uwzględniając całoroczne skutki tych zadań, związane z wejściem w życie przepisów w tym zakresie, wielkość środków w roku 2014 rośnie do ponad 1.500.000 tys. zł. Dodatkowo proszę zwrócić uwagę, że przyjęto duży, w zasadzie olbrzymi, program

modernizacji Sił Zbrojnych, na kwotę ponad 3.000.000 tys. zł. W sumie oba te działania dają kwotę ponad 4.000.000 tys. zł, blisko 5.000.000 tys. zł. Stąd tak olbrzymia różnica.

Dodatkowo mamy tutaj ujęty program Mieszkanie dla Młodych, czyli MDM. Jest on zaplanowany w wysokości 600.000 tys. zł. Mamy rezerwę, o której wspominał pan poseł, dotyczącą pokrywania ewentualnych ubytków w Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu programu *de minimis*, która również jest rezerwą w wysokości ponad 200.000 tys. zł. Wszystkie dodatkowe zadania, które wynikają, bądź z przyjętych programów, jak np. programu modernizacji Sił Zbrojnych, bądź też z rozwiązań wynikających z aktów prawnych, które były opracowywane i głosowane w parlamencie w trakcie bieżącego roku, powodują, że w roku przyszłym niezbędne jest przewidzenie odpowiednich środków. Są one przewidziane w rezerwie między innymi ze względu na przewidziane przepisami sposoby uruchamiania, bądź też dla potrzeb kontroli wielkości wydatków.

Na przykład dla Programu MDM, podobnie jak dla innych przepisów, których skutkiem jest wzrost wydatków w stosunku do stanu obecnego, przewiduje się tzw. mechanizmy korygujące, które dają bezpieczeństwo nieprzekraczania maksymalnej kwoty wydatków. Jest to też powodem, dla którego określone grupy wydatków trafiają do rezerw, a nie bezpośrednio do części budżetowych. W wielu przypadkach, np. w przypadku wydatków przewidzianych w rezerwie na upowszechnianie wychowania przedszkolnego, nie mogą one trafić do danej części, ponieważ w trakcie roku będą szły do różnych wojewodów i do różnych jednostek samorządu terytorialnego, w zależności od zapotrzebowania na ten cel, co bezpośrednio wynika z przepisów. Dlatego również muszą znaleźć się w rezerwie. To jest przyczyna, dla której rezerwy w roku 2014 rosą, jak pan poseł zauważył, o kwotę ponad 5.000.000 tys. zł. Jest to uwaga o charakterze ogólnym.

Jeżeli chodzi o pytania szczegółowe, to dotyczyły one między innymi rezerwy w pozycji 16. Proszę zwrócić uwagę, że w bieżącym roku jeszcze nie występowaliśmy do Wysokiej Komisji o dodatkowe środki na zobowiązania wymagalne. Taka możliwość istnieje do końca roku. Jeszcze są środki w rezerwie, ale w ostatnich 3-4 latach zawsze w trakcie roku środki przewidziane na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa... Są one z różnych tytułów, między innymi są związane z wyrokami sądowymi, z wykupami różnych nieruchomości itd. Zawsze w sprawozdaniach przedstawiamy to Wysokiej Izbie szczegółowo. Zawsze w poszczególnych latach, kiedy następowały zwiększenia, w trakcie roku występowaliśmy o dodatkowe środki na ten cel. W tym roku na razie nie występujemy, ale jest to związane między innymi z tym, że była nowelizacja budżetu. Pojawiła się w trakcie roku. Gdyby nie to, że była nowelizacja, z pewnością musielibyśmy wystąpić do Wysokiej Komisji o zgodę na przekwalifikowanie jakiejś rezerwy lub dokonanie blokady, które umożliwiłyby zwiększenie owej grupy wydatkowej.

Ponieważ podniesiono naszą składkę do Unii, a była to kwota blisko 400.000 tys. zł. z całą pewnością obecna pula, zaplanowana na rok 2013, nie byłaby wystarczająca, żeby pokryć normalne wypłaty tego typu zobowiązań, które pojawiają się co roku, jak też zwiększoną składkę do Unii rzędu 400.000 tys. zł. Przez to, że była nowela, jak też na skutek innych przesunięć, środki zostały zabezpieczone, ale gdyby jej nie było, trzeba by było tę pulę zwiększać. Nie jest możliwe przewidzenie, jakie to będą kwoty w trakcie roku, stąd też co roku w miarę możliwości staramy się urealniać ową kwotę.

Myślimy, że kwota w wysokości 500.000 tys. zł, jaka jest zaplanowana, będzie w sam raz. Proszę zwrócić uwagę, że są wymienione różne tytuły. Na przykład w uzasadnieniu i w opisie są te, które pojawiają się najczęściej. Przykład, który podałam państwu przed chwilą, czyli przypadek, który na początku nie mógł być odpowiednio odzwierciedlony w projekcie budżetu na rok 2013, a więc wzrost składki do Unii, nie był ujęty. Mogą być takie sytuacje. Jeśli spojrzymy na wykonania rezerw z ostatnich lat, kwota 500.000 tys. zł, która jest, na pewno nie będzie kwotą za wysoką. Oby była wystarczająca. Natomiast, na pewno nie będzie za wysoka, o ile nie będzie za mała.

Jeżeli chodzi o pomoc *de minimis*, to przy tej okazji w Banku Gospodarstwa Krajowego nie są wydawane żadne obligacje przychodowe. Musiałabym, panie pośle, to sprawdzić. Jeżeli pan pozwoli, to udzielę panu odrębnej informacji. Dzisiaj nie mam informacji odnośnie do obligacji, które nie są związane z programem, ale oczywiście sprawdzę to. Informacje te przekażę panu posłowi.

Jeżeli chodzi o kwotę na porozumienia z koncernami, dotyczące zwalczania przemytu, to jest to przede wszystkim rezerwa na ekwiwalent złotowy. Rezerwa ta jest związana z wpłatami koncernów na dokładnie ten cel. Określone kwoty przewidziane w rezerwach odzwierciedlają porozumienia, które są zawierane z koncernami. Są one planowane w takich wysokościach, na jakie mamy podpisywane porozumienia z poszczególnymi koncernami. Jest to dokładnie taka kwota.

Jeżeli chodzi o rezerwę w pozycji 57, pan poseł pytał, dlaczego tak duża kwota ponad 200.000 tys. zł pozostaje jeszcze w rezerwach. Większość kwoty, która mogłaby znaleźć się w tej rezerwie, została już odpowiednio zapisana w poszczególnych częściach budżetowych. Planując, przygotowując projekt budżetu na rok 2014, do budżetów poszczególnych dysponentów zostały wprowadzone wydatki na kwotę ponad 700.000 tys. zł, odpowiadające wydatkom realizowanym wcześniej w ramach gospodarstw pomocniczych, czy też rachunku dochodów własnych. Zdecydowaliśmy się pozostawić część kwoty w rezerwie po to, żeby mieć właściwą kontrolę nad kierunkiem jej rozdysponowania, jak też nad racjonalnością wydatkowania. Niektórzy dysponenci po to, żeby zrealizować określone dochody, zaplanowane w ustawie budżetowej, nie będą konieczni potrzebować takich wydatków jak w roku ubiegłym, dlatego że wiążą się one między innymi, np. w tym roku wiązały się z dokonaniem określonych wydatków inwestycyjnych na specjalistyczne samochody w inspekcjach sanitarnych czy weterynaryjnych. Takich zakupów nie dokonuje się co roku. Stąd też włożenie do budżetów poszczególnych jednostek kwot analogicznych jak w roku ubiegłym nie ma uzasadnienia. Takie wydatki mogą natomiast pojawić się w innych częściach, w których w tym roku nie realizowano wydatków inwestycyjnych. Oczywiście, podaję to jako przykład. Posiadanie określonej puli środków w rezerwie umożliwi elastyczne kształtowanie kierunków wydatków.

Rezerwa w pozycji 61. Tutaj pan poseł chyba nie miał pytań odnośnie do kwoty 54.000 tys. zł.

Rezerwa w pozycji 73. Oczywiście są tam przewidziane środki na składkę rentową dla jednostek samorządu terytorialnego, natomiast w tym momencie, panie pośle, trudno jest powiedzieć, w jakiej wielkości będą one wykorzystywane przez poszczególne jednostki. Będzie to zależało od wojewodów, ich zapotrzebowania w miarę realizacji i przekazywania dotacji dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej.

Odnosnie do pytania dotyczącego kwoty 111.000 tys. zł na falochron i tego, czy jest to związane z Nord Stream, to jeżeli pan poseł pozwoli, to również tę odpowiedź przekażę na piśmie po uzyskaniu dodatkowych wyjaśnień od ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej.

Jeżeli chodzi o rezerwy, to chyba były wszystkie pytania pana posła. Przynajmniej tak odnotowałam.

Jeżeli chodzi wydatki zaplanowane w budżetach wojewodów i pytanie pana posła dotyczące prywatyzacji i wydatków na dokonywanie analiz, oczywiście są to wydatki na zakupy różnych usług, między innymi związane z koniecznością dawania przez wojewodów ogłoszeń w prasie, dotyczących przeprowadzania tego typu prywatyzacji. Mieści się to w tych tytułach. Mogą być też dodatkowe zakupy usług związane z przeprowadzaniem prywatyzacji. Zakupów tych, zakupów analiz czy ogłoszeń, dokonuje bezpośrednio wojewoda, oczywiście stosując odpowiednie przepisy dotyczące zamówień publicznych i ofert. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Stanisław Ożóg poprosił jeszcze o głos. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję, pani minister. Mówiłem, że najprawdopodobniej nie będzie mi pani mogła odpowiedzieć w tej chwili, jeżeli chodzi o Bank Gospodarstwa Krajowego. Pozycja ta nie jest tematem obrad. Natomiast bardzo o to proszę oraz dziękuję za taką gotowość i deklarację.

Chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz. Nie kwestionowałem tego, że jest to niezgodne z prawem, z procedurą uchwalania budżetu. Wiem o tym, że lepiej, żeby

środki były w rezerwach, ponieważ potem ze środkami umieszczonymi w rezerwach jest prościej sobie poradzić. Praktykowałem to przez cztery kadencje jako samorządowiec, mam pełne zrozumienie dla tej sprawy. Nie zaprzeczy pani jednak, pani minister, że kwota 2.000.000 tys. zł na modernizację armii mogła być precyzyjnie wpisana w resorcie. Raczej należało chyba tak postąpić. W innych przypadkach podobnie.

Chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz, która co roku budzi wiele kontrowersji czy też nieporozumień, szczególnie przy składaniu poprawek regionalnych przez posłów opozycyjnych. Pozycja 8. To też mnie niepokoi i chciałbym, żeby pani minister odniosła się do tego, chociaż może lepiej, żeby odniósł się minister rozwoju regionalnego. W tej chwili plan w pozycji 8 wynosi 5.366.538 tys. zł. W 2011 roku wykonanie wyniosło 5.288.147 tys. zł. Pamiętamy, że było to 67% planu, ale pieniądze nie zmarnowały się, poszły na nadwyżkę. Natomiast w roku 2013 plan po zmianach wynosi 6.368.215 tys. zł. W tej chwili jest ponad 1.000.000 tys. zł mniej. Wobec informacji, jakie uzyskujemy z różnych źródeł o stopniu wykorzystania środków unijnych – na dobrą sprawę perspektywa kończy się za dwa miesiące, natomiast pozostałe dwa lata jest to okres rozliczenia – musi to budzić niepokój. Chciałbym, żeby jednym zdaniem spróbowała mi pani odpowiedzieć, rozwiać moje wątpliwości albo potwierdzić, że mam uzasadnione obawy, które również pani miała przy konstrukcji budżetu. Jestem przekonany, że jest pani głównym autorem dokumentu, nad którym w tej chwili pracujemy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszyk:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Nie wiem, czy dobrze zrozumiałam pana posła. Rozumiem, że jest to obawa o niewielką kwotę w tej pozycji.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):

Tak, pani minister. Tym razem obawiam się. W tej sytuacji, w tym czasie, w jakim jesteśmy, w jakim będą wydawane czy mają być wydawane pieniądze jako udział własny, obawiam się o wykorzystanie środków unijnych z perspektywy 2007-2013. Będę wdzięczny, jeżeli w wiarygodny sposób, konkretnie mnie pani uspokoi, że moje obawy są nieuzasadnione.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszyk:

Dziękuję bardzo. Kwestie te były analizowane. Z informacji statystycznych i porównawczych z innymi państwami wynika, że jesteśmy bardzo zaawansowani w wydawaniu środków. Z informacji, jakie mamy, wynika, że jesteśmy na siódmym miejscu, jeżeli chodzi o tempo realizacji zamierzeń. Kwota, która jest przewidziana w budżecie na 2014 rok, jest nieco mniejsza niż mogłoby się wydawać, nieco mniejsza niż naturalne oczekiwania co do jej wielkości. Wynika to z faktu przewidzenia w roku 2014 w części innego sposobu finansowania wydatków na kolej, które nie będą finansowane bezpośrednio z budżetu, ale z innych źródeł. Dlatego ta kwota jest nieco mniejsza niż ta, której moglibyśmy oczekiwać. Jest to dokonane w porozumieniu z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego. Nie widzimy tutaj zagrożenia w realizacji wydatków na cele związane z zaangażowaniem środków unijnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Tym sposobem zrealizowaliśmy punkty trzeci, czwarty i piąty porządku dziennego posiedzenia.

Przystępujemy do realizacji punktu drugiego. Część budżetowa 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, dochody z załącznika nr 1. Referuje pan poseł Przemysław Wipler. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Przemysław Wipler (niez.):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. W części 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, przewidziano dochody w wysokości 251.000.000 tys. zł, na które składają się przede wszystkim dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek bez osobowości prawnej. Środki te mają być niższe nawet niż te, które zostały wyko-

nane w budżecie w 2012 roku, co budzi poważne zastrzeżenia dotyczące wiarygodności prezentowanych danych. Na dochody te od lat składają się przede wszystkim cztery główne dochody podatkowe: podatek od towarów i usług VAT, akcyza, podatek dochodowy od osób fizycznych, czyli PIT oraz podatek dochodowy od osób prawnych, czyli CIT. W 2014 roku cztery źródła mają dać łącznie 97,5% dochodów w omawianej części budżetowej. Jedyną przewidywaną istotną zmianą na korzyść podatników, która będzie miał wpływ na poziom dochodów w roku 2014, jest to, że przestaje funkcjonować środek specjalny, który uzyskał rząd. Podatnicy odzyskują prawo do pełnego odliczenia podatku VAT przy zakupie tzw. samochodów z kratką oraz paliwa do nich.

Projekt zakłada również wiele podwyżek podatków, właściwie zmian dotyczących poziomów wpływów wynikających z podwyżek podatków, wynikających między innymi z ustawy o budżecie. Chodzi o wzrost stawek podatku akcyzowego na wyroby spirytusowe o 15%, na papierosy o 5%, opodatkowanie tym podatkiem gazu ziemnego, ograniczenie kosztów uzyskania przychodów w przypadku praw autorskich w podatku dochodowym od osób fizycznych, również w zakresie podatku PIT zmniejszenie ulg z tytułu użytkowania sieci Internet. W założeniach do projektu ustawy budżetowej przyjęto także wzrost nominalny – od 2012 roku, za który znamy dane z wykonania budżetu – aż o 7,9% PKB, a także wzrost cen i płac, czyli wzrost inflacji. Krótko mówiąc, PKB rośnie bardzo poważnie w stosunku do ostatniego roku, za który mamy dane dotyczące wykonania budżetu. Jest to 7,9% PKB.

Przy powyższych założeniach zaskakują przewidywania ministerstwa dotyczące wpływów podatkowych. W roku 2014 wpływy z VAT-u mają być bezwzględnie niższe niż w roku 2012, chociaż zgodnie z danymi prezentowanymi przez ministerstwo, PKB ma wzrosnąć w stosunku do roku 2012 o wspomniane 7,9%. Niższe też niż w 2012 roku będą dochody z CIT. Dochody z akcyzy mają nominalnie wzrosnąć, ale ich udział w PKB ma być niższy niż w roku, który przyjąłem do referencji, czyli w roku 2012. Jedynie dla dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych przewidywany jest wzrost nominalny, a także względny. Łącznie, pomimo wspomnianych podwyżek i zakładanego wzrostu gospodarczego, końca kryzysu, o którym pan premier mówił nam w Krynicy, dochody podatkowe mają spaść w ujęciu nominalnym i względnym, a także realnym, względem tych dochodów, które zostały zrealizowane w 2012 roku. Planowany wzrost wpływów z podatku PIT, wynikający także z podwyżek, między innymi tzw. płacy minimalnej, będzie skutkować dodatkowo, tak jak jest wskazywane w uzasadnieniu, wzrostem bezrobocia. Przy projekcjach założono zmianę z 13,4% w 2012 roku do 13,8% w roku 2014. Założono również spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, zmianę z 5549 tys. etatów w 2012 roku do 5516 tys. etatów w roku 2014. Będzie to zatem kolejny rok tzw. wzrostu, który będzie się objawiał m.in. spadkiem liczby miejsc pracy.

Jeżeli planowane podwyżki podatków mają dać łączny spadek wpływów, to po co ich dokonywać? Jest to najpoważniejsze pytanie w ramach tego referatu o tzw. krzywą Laffera. Ekonomista ten wskazywał, że przechodzimy przez taki moment – najczęściej odkrywamy to empirycznie – kiedy podniesienie stawek podatkowych skutkuje zmniejszeniem wpływów. W tym roku obserwujemy to w zakresie podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych. Wydaje mi się, że możemy równie oczekiwać podobnych skutków, jeżeli chodzi o wpływy z akcyzy na wyroby spirytusowe.

Konkluzje w ramach referatu. Proszę, żeby ministerstwo wyjaśniło, jak to się dzieje, że wzrost PKB przy wzroście opodatkowania nie przekłada się na wzrost wpływów podatkowych. Rozumiem, że co roku słyszymy, iż przecież to nie PKB jest bazą podatkową, ale przecież PKB rośnie w ujęciu i nominalnym, i realnym. Konsumpcja rośnie, inne parametry, państwa zdaniem, rosną, a mimo to w roku 2014 zakładacie mniejsze wpływy niż zrealizowane w roku 2012. Z jednej strony, biorąc pod uwagę to, co działo się z budżetem na ten rok, jak głęboko musiał być korygowany, możemy się cieszyć, że tutaj jest więcej pokory ze strony ministerstwa, ale jest pytanie – dlaczego aż tak źle to wygląda? Jeżeli rośnie PKB, a spadają dochody podatkowe w ujęciu i nominalnym, i realnym, to rośnie luka podatkowa, szara strefa, czyli ta część gospodarki, która jest obsługiwana nielegalnie. Moim zdaniem, jest to wina ministerstwa.

Drugie pytanie jest takie – czy prognoza nominalnego wzrostu PKB nie jest zawyżona? Czy ministerstwo nie zakłada jednak, że jeżeli chodzi o perspektywę podatkową, nie będzie aż tak różowo? Może stąd ta ostrożność. Przykładając owe dane do wyników zrealizowanych w roku 2012, na poziomie samych wpływów podatkowych, spodziewałbym się, zamiast częściowego ożywienia, wręcz stagnacji.

Po trzecie, wydaje się, że stawki podatkowe obowiązujące w Polsce, patrząc po owocach tego, co się wydarzyło od 2012 roku, są zbyt wysokie. Krótko mówiąc, jesteśmy właśnie po drugiej stronie krzywej Laffera, kiedy podnoszenie stawek skutkuje erozją bazy podatkowej.

Czwarte, ostatnie pytanie. Być może zakładany nominalny wzrost PKB ma mieć miejsce w szarej strefie, co nie będzie się przekładało na wzrost wpływów podatkowych. Co istotne, dotyczy to również wpływów z podatku VAT, które mają wyglądać słabiej niż te, faktycznie zrealizowane w roku 2012.

Wydaje mi się, że całościową konkluzją i z perspektywy Komisji, i z perspektywy polskich finansów publicznych, powinna być poważna dyskusja na temat przebudowy w Polsce i aparatu skarbowego, i systemu podatkowego, ponieważ owoce tej polityki, która jest prowadzona, przejawiają się tym, że przy rosnącym PKB, przy rosnących innych parametrach, wpływy podatkowe mają zmaleć w stosunku do zrealizowanych dwa lata temu.

Konkretne pytania do ministerstwa – dlaczego udział podstawowych podatków w PKB spada? Czy i w jakim stopniu ministerstwo zakłada wpływ szarej strefy? Czy wzrost szarej strefy będzie szybszy niż wzrost PKB? Dlaczego wpływy z podatków względem PKB mają spaść, skoro planowany jest wzrost niektórych obciążeń podatkowych? Dlaczego planuje się podwyższenie wpływów z PIT, skoro w danych, będących w uzasadnieniu, wskazywany jest wzrost bezrobocia i spadek zatrudnienia? Skoro zakłada się spadek wpływów podatkowych przy wzroście niektórych obciążeń, to czy nie jest to budżet na rok stagnacji, a nie wzrostu? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Został wygłoszony referat, zostały zadane pytania. Poproszę państwa ministrów – nie wiem, czy będzie to pani minister Majszczyk – o udzielenie odpowiedzi. Zostały również zadane pytania dotyczące podatku akcyzowego. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Jeżeli chodzi o wpływy podatkowe, ponieważ pytania pana posła dotyczyły przede wszystkim wpływów podatkowych, powtórzę to, co pan poseł przewidział. Powiem jeszcze raz, że planowanie wpływów i ich faktyczna realizacja, co do zasady opiera się na innych wskaźnikach niż PKB, zwłaszcza jeżeli mówimy o podatkach pośrednich. Mam na myśli przede wszystkim podatek od towarów i usług. Faktem jest, że PKB rośnie. Oczywiście planowane na rok 2014 wpływy między innymi z podatku od towarów i usług *de facto* są niższe niż wykonanie dochodów z tego tytułu w roku 2012, ale jeżeli weźmiemy pod uwagę podstawowe wskaźniki, które mają przełożenie na realizację owych dochodów, takie jak spożycie prywatne, to zarówno ono, jak też inwestycje publiczne, spadają. Wskaźniki, na których się opieramy, wskazują, że rośnie to wolniej niż PKB. Wszystkie te czynniki powodują, że dochody planowane z podatków są niższe niż w roku 2012. Mówiąc ogólnie, baza podatkowa spada, biorąc pod uwagę jej udział w stosunku do PKB.

Jeżeli chodzi o podatki dochodowe, czyli podatek dochodowy od osób prawnych i podatek dochodowy od osób fizycznych, to z jednej strony, już mniej więcej od połowy roku bieżącego zauważamy wzrost dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Z kolei w roku 2014 w podatku dochodowym od osób fizycznych, podobnie jak w roku 2013, zakładane jest zamrożenie progów podatkowych. Efekt, który przewidujemy z tego tytułu, pozwala na założenie dochodów w przewidywanej wysokości.

Co do planowanych wpływów z podatku akcyzowego, to na poprzednim posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych na temat ustawy o budżecie była dyskusja

na ten temat. Były głosy dotyczące tego, że planowane podwyżki, jeżeli chodzi zarówno o wyroby tytoniowe, jak i wyroby spirytusowe, nie przełożą się na oczekiwane przez nas efekty. Pan minister Kapica szczegółowo wyjaśniał owe kwestie, zwłaszcza jeżeli chodzi o kwestie wyrobów spirytusowych. Wynika to również z uzasadnienia do ustawy o budżetowej. Podwyżka zaplanowana jest w wysokości zaledwie wzrostu inflacji od ostatniego momentu, w którym miała miejsce podwyżka na tego typu wyroby. Inflacja była rzędu 14,9% – oczywiście, inflacja skumulowana – a planowana przez nas podwyżka wynosi 15%.

Jeżeli pan poseł sobie życzy, to poproszę jeszcze pana ministra Kapicę, żeby uzupełnił informacje w zakresie wyrobów tytoniowych i ewentualnego przekroczenia progów umożliwiających osiągnięcie określonych dochodów, o które pan poseł pytał.

Poseł Przemysław Wipler (niez.):

Nie wydaje mi się, żeby miało sens powtarzanie tej argumentacji, która padła w dyskusji na temat ustawy o budżetowej. Dla porządku nie mogłem nie zadać owych pytań, niemniej jednak – jak rozumiem – jeżeli w ciągu ostatnich dwóch godzin nie wydarzyło się nic, co zmieniłoby to, co mówił pan minister, nie ma co kłopotać pana ministra. Niemniej jednak, cały czas naprawdę nie rozumiem jednej kwestii, dlaczego spadają nominalne i realne dochody w stosunku do wykonanych w roku 2012 w zakresie podatku VAT. Podatek VAT, to podatek od wartości dodanej, podatek obciążający konsumpcję. Rozumiem, że są te same wyjaśnienia, które były w zeszłym roku, czyli, że spadek jest ze względu na to, że spadły inwestycje rządowe i wydatki, nazwijmy go, sektora publicznego. Niemniej jednak, nie wydaje mi się, żeby wyjaśniło to owo zagadnienie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję panu posłowi, ponieważ w sprawie ustawy o budżetowej i podatków odbyliśmy długą dyskusję. Dla tych wszystkich, którzy dotrwali do końca, były wszystkie wyjaśnienia. O głos poprosiła jeszcze pani minister, ale przedtem mam jedno pytanie.

W środowiskach pojawia się pytanie w sprawie stawki podstawowej VAT od sprzętu przeciwpożarowego. W tym zakresie wdrożono postępowanie przez Trybunałem. Przy planowaniu budżetu na rok 2014 bardzo ważne jest rozstrzygnięcie problemu – gdyby było konieczne wprowadzenie stawki podstawowej, to w jaki sposób, z jakiej rezerwy można był by wtedy skorzystać? Jeżeli pani minister dzisiaj nie wie, to byłabym wdzięczna za odpowiedź albo za przygotowanie odpowiedzi, przeprowadzenie dyskusji – jeżeli możliwa jest rekompensata, to w jakich częściach budżetowych – i powiedzenie, w jakiej sytuacji jesteśmy w sprawie VAT-u od tej grupy towarów.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszyk:

Dziękuję bardzo. Może jeszcze jedno zdanie uzupełnienia w odniesieniu do pytań pana posła Wiplera. W pytaniach pana posła ciągle są dokonywane porównania do wykonania roku 2012. Oczywiście potwierdzam – widać to w planie budżetu na rok 2014 – spadek dochodów, między innymi dochodów z podatku VAT, ale trzeba pamiętać, że już w roku 2013 mamy spadek w tym zakresie. Jeżeli planujemy budżet na rok 2014, to bazą, od której wychodzimy przy planowaniu, jest przewidywane wykonanie w roku 2013. Przewidywane wykonanie to są kwoty, które zostały przedstawione w noweli budżetu na rok 2013. Kilkunastomiliardowy spadek dochodów w tym zakresie musi mieć przełożenie na ich określony poziom w roku 2014. Są one nieco wyższe, ale, biorąc pod uwagę również coś, co ma duży udział w bazie podatkowej, czyli inwestycje publiczne, które spadają, musi mieć to odpowiednie przełożenie na dalszy, dość niski poziom w stosunku do roku 2012, jeżeli chodzi o realizację dochodów.

Jeżeli chodzi o pytanie pani poseł, czyli postępowanie dotyczące sprzętu w zakresie ochrony przeciwpożarowej, oczywiście cały czas bronimy owych kwestii na forum międzynarodowym. Trybunał to rozstrzygnie, zobaczymy w jakim zakresie, ale cały czas mamy nadzieję, że zgodnie z ogólnym podejściem w zakresie obrony stawek, które są stosowane w Polsce. Zastanowimy się nad rozwiązaniem tego problemu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. O głos poprosił jeszcze pan poseł Szwed.

Posel Jerzy Szmit (PiS):

Szmit, jeżeli można.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Szmit, przepraszam. Proszę bardzo, panie pośle, to o panu myślałam.

Posel Jerzy Szmit (PiS):

Miło mi. Pani przewodnicząca, szanowni państwo. Chciałbym zapytać o sprawę wyłudzenia podatku VAT. Z informacji, które ukazują się w prasie – nikt ich nie dementował – wynika, że proceder ten jest szacowany na 15.000.000 tys. zł. Zadawałem już to pytanie, a pan minister Grabowski odpowiadał na nie. Jednak ta odpowiedź absolutnie nie zadowalała, myślę, że ani mnie, ani tych osób, które ją słyszały. Słyszeliśmy, że jest to luka podatkowa, która wynika z tego, że podatek nie jest podatkiem powszechnym, że nie podlegają mu: drobna wytwórczość, drobne usługi itd., że jest to związane ze wzrostem eksportu. Były tego typu tłumaczenia. One się po prostu nie bronią. 15.000.000 tys. zł to gigantyczna kwota. Trudno powiedzieć, że wynika to tylko z błędów systemowych. Podatek VAT, niestety ma to do siebie, że pozwala na wyłudzenia. Zresztą nie jest to proceder, który pojawił się wczoraj czy przedwczoraj, niemniej w obecnym roku, jak też w poprzednim, osiągnął bardzo zatrważające rozmiary. Proszę o skomentowanie owej sprawy. Co ministerstwo ma zamiar zrobić, żeby przeciwstawić się temu procederowi? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Żyżyński.

Posel Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję. Kolega ubiegł mnie w pytaniu. Też chciałem zapytać o to, co się dzieje z całym mechanizmem podatku naliczonego. Były nawet prace naukowe na ten temat. Jest to mechanizm, który po korektach podatkowych prowadzi do coraz większego ubytku we wpływach z podatku VAT. Chciałbym zapytać panią minister, co rząd zamierza zrobić z tym problemem. Obawiamy się, że niestety nie ma działań na rzecz poprawy ściągalności tego podatku, odejścia od błędów, które były popełnione. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Szalamacha prosił o głos. Czy to aktualne, panie pośle?

Posel Paweł Szalamacha (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Proszę, pan poseł Szalamacha.

Posel Paweł Szalamacha (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Pani minister, wiele krajów europejskich w ostatnich latach kryzysu rozpoznało ryzyko uciekania przedsiębiorców do szarej strefy, na które narażone jest zwłaszcza kilka sektorów. Powszechnie panuje przekonanie, że sektor usług remontowo-budowlanych, cała sfera samochodowa, samochodówka, remonty etc., i jeszcze kilka innych sektorów bardziej niż przeciętnie jest narażonych na unikanie rejestrowania obrotu. Kilka krajów wprowadziło mechanizm zwrotu części VAT-u finalnemu nabywcy po przedstawieniu faktury. Między innymi Portugalia to wprowadziła. Czy państwo analizują tego typu narzędzia i biorą w Ministerstwie Finansów pod uwagę próbę opanowania tych zjawisk, które uciekają do szarej strefy. Być może da się to zrobić poprzez przeanalizowanie doświadczeń innych krajów, które reagując na zachowanie przedsiębiorców w okresie kryzysu, tych którzy uważając, że za wszelką cenę muszą trzymać gotówkę przy sobie i uciekając w szarą strefę. Nie rejestrują oni po prostu VAT-u. Ministerstwo może to przełamać, wprowadzając mechanizm zachęcający ostatecznych konsumentów do żądania faktury, zwłaszcza w szczególnie ryzykownych, narażonych na to branżach.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są jeszcze pytania, uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Odnosząc się do pytań dotyczących luki podatkowej, chciałabym powiedzieć, panie pośle, że sposób liczenia luki podatkowej jest zgodny z zasadami przyjętymi przez Unię Europejską. Jeżeli chodzi o podatek od towarów i usług, nie jest to sposób, który jest zastosowany przez ministra finansów dla jakichś tam potrzeb, ale wynika ze ściśle określonych reguł oraz rozwiązań systemowych wynikających z systemu podatku od wartości dodanej. W jakichś drobnych szczegółach różni się w poszczególnych krajach, ale co do zasady, ten system działa jednakowo we wszystkich państwach. Jak słusznie pan poseł zwrócił uwagę, sam w sobie ma on elementy, które w jakiś sposób stwarzają możliwości, dają pole do prób wyłudzeń podatku. Nie jest to tylko specyfika Polski. Oczywiście, rząd podejmuje działania w wielu obszarach, jeżeli chodzi o stosowanie mechanizmów dopuszczonych prawem unijnym, gdyż cały obszar podatku od wartości dodanej jest zharmonizowany. Dlatego wszelkie ograniczenia, zwłaszcza w prawie do odliczeń, jak też pozbawianie podatników możliwości korzystania z owego prawa, muszą być zgodne z tym, na co pozwala prawo unijne.

Proszę zwrócić uwagę, że również w trakcie bieżącego roku do parlamentu trafiło wiele rozwiązań, które celem jest przede wszystkim zapobieganie powstawaniu nadużyć w tym zakresie. Dotyczy to między innymi wprowadzenia odwróconego obciążenia podatkiem w różnych dziedzinach działalności gospodarczej. Polega to na opodatkowaniu owym podatkiem, jak też wprowadzenia rozwiązań – z tych najważniejszych – które mają zniechęcać do wyłudzenia podatku od towarów i usług. Podstawowym działaniem, które zostało zaplanowane i zaprojektowane, jest wprowadzenie solidarnej odpowiedzialności podatników. Mechanizm ten będzie zniechęcał do pojawiania się tzw. słupów, czyli pośredników na drodze do uzyskania zwrotów podatku od wartości dodanej od transakcji, które fatycznie nie miały miejsca, których wiarygodność jest trudna do potwierdzenia w przypadku pojawienia się owych słupów na drodze, na której towar jest w poszczególnych fazach obrotu gospodarczego. Cały czas podejmowane są trz działania, jak też w planie przewidziane są dodatkowe rozwiązania i mechanizmy, niekoniecznie wszystkie związane ze zmianami ustawowymi, mające na celu to, żeby egzekucja należności była bardziej sprawna oraz dawała możliwość realizacji na określonym poziomie dochodów z tytułu tego podatku, jak też egzekwowania należności od podatników.

Prowadzimy rozmowy i mamy w planie podjęcie dodatkowych działań, niekoniecznie w takim obszarze, jaki wskazywał pan poseł, czyli poprzez dokonywanie zwrotu części podatku osobom, które będą dysponowały fakturą z wykazaną kwotą podatku. Pragnę przypomnieć, że również w tej chwili mamy rozwiązania dotyczące zwrotu części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych. Są jednak planowane zmiany w tym zakresie, nowe działania, które mają zniechęcić do uciekania przez poszczególnych podatników w szarą strefę. Kwestie te będą doprecyzowywane zarówno przy pomocy rozwiązań legislacyjnych, jak też działań aparatu skarbowego i kontrolnego, podległego ministrowi finansów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Krępiję się, ale zadam to pytanie. Poproszę o pisemną odpowiedź. Proszę, żeby pani minister przekazała, ile cła przy odprawie... Mamy część w zależności od tego, jak odprawiamy – czy w kraju czy w innym kraju – mamy dochód 15% dla polskiego budżetu. Poproszę o odpowiedź, w jakim zakresie i jakie działania podejmuje rząd, żeby podatek ten zostawał u nas, a nie był przychodem w innych krajach Unii Europejskiej. Będziemy za nią wdzięczni, dlatego że jest to ważne przedsięwzięcie, które wiąże się również z inwestycjami, jakie trzeba zaplanować – możemy zrobić działania – żeby odprawa była na terenie Polski, ponieważ mamy z tego określone przychody. Chodzi o to, żeby nie były to przychody innych krajów Unii Europejskiej.

Nie ma innych pytań do tej części. Stwierdzam, że zrealizowaliśmy punkt drugi.

Przystępujemy do realizacji punktu szóstego. Dochody budżetu środków europejskich w załącznika nr 3. Referuje pan poseł Michał Jaros. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Michał Jaros (PO):

Szanowna pani przewodnicząca, pani minister, panie ministrze, Wysoka Komisjo. Przedstawię założenia rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2014 w zakresie dochodów budżetu środków europejskich z załącznika nr 3. Budżet ten, zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku, obejmuje dochody i wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2014, w części – Dochody budżetu środków europejskich, Zostały one zaplanowane w łącznej wysokości 77.957.123 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach: programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 w wysokości 51.411.654 zł, Wspólnej Polityki Rolnej w wysokości 23.734.551 tys. zł, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 w wysokości 420.079 tys. zł, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 w wysokości 302.852 tys. zł, Szwajcarsko-Polskiego Programu o Współpracy w wysokości 413.472 tys. zł, Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013 w wysokości 546.956 tys. zł, perspektywy finansowej 2014-2020 w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej w wysokości 1.127.559 tys. zł. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy są pytania i uwagi ze strony państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że został zrealizowany punkt szósty.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego dzisiejszego porządku dziennego. Jest to rozpatrzenie części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, w zakresie dochodów i wydatków z załączników nr 1 i 2, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 6, dotacji z załącznika nr 9, środków europejskich na finansowanie programów z załączników nr 4 i 15. Ustaliliśmy, że obowiązki posła referenta powierzymy panu posłowi Marcinowi Święcickiemu. Pan poseł jest proszony o to, żeby zreferował wymienione części. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Marcin Święcicki (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Mam zaszczyt zreferować część 19 projektu budżetu na rok 2014. Część ta pokrywa dochody i wydatki Ministerstwa Finansów oraz służb podległych Ministerstwu Finansów, między innymi urzędów skarbowych, izb celnych, urzędów celnych.

Jeżeli chodzi o projekt planu na przyszły rok, po stronie dochodowej projekt jest mniejszy o 27% w stosunku do projektu budżetu po korektach na rok bieżący, co wynika przede wszystkim z jednej bardzo dużej pozycji. Mianowicie, w przyszłym roku nie będzie wpłaty z Banku Gospodarstwa Krajowego, która w tym roku zasilila budżet kwotą 1.000.000 tys. zł, zdjętą z funduszu statutowego BGK. Poza tym jest jeszcze różnica w dochodach w wysokości 130.000 tys. zł. O tyle mniejsze będą wpływy w przyszłym roku. Być może warto byłoby dokładniej wiedzieć, co jeszcze jest zmniejszone, jeżeli chodzi o dochody w przyszłym roku. Jest jeszcze jedna pozycja dochodowa, która rośnie dość znacznie, aż o 33% wzrastają wpływy z opłat z tytułu koncesji i rozmaitych innych opłat. Czy można prosić o wyjaśnienie, skąd tak duży wzrost w tej jednej pozycji?

Jeżeli chodzi o wydatki, to w przyszłym roku rosna one o 6,7%. Przede wszystkim rosna wynagrodzenia, np. w pozycji 75009 o 350.000 tys. zł. W innych pozycjach wynagrodzenia też wzrastają. Jest to więcej niż wzrost inflacji. Wydaje się, że jest to więcej, niż wynikałoby z zamrożenia na przyszły rok funduszu płac w rozmaitych instytucjach publicznych. Jest więc pytanie, jak państwo tłumaczą wzrost wydatków na wynagrodzenia w przyszłym roku.

Widać również dość duży wzrost wydatków majątkowych, które w przyszłym roku mają wynieść 115.000 tys. zł. W tegorocznym budżecie stanowiły 85.500 tys. zł. Tyle było w budżecie pierwotnie uchwalonym, a w budżecie po poprawkach, po nowelizacji była to kwota niecałych 77.000 tys. zł. A zatem jest dosyć znaczący wzrost wydatków majątkowych na przyszły rok. Proszę o jakąś szerszą informację w tej sprawie, tym bar-

dziej że w tej części budżetu zawarte są inne ciekawe informacje. Mianowicie, wydatki na inwestycje informatyczne realizowane są zaledwie w 8% zgłoszonych potrzeb. Jeżeli wydatki majątkowe w sumie rosną o blisko 50%, w każdym razie dość dużo, a wydatki w tej pozycji są tak znikome w stosunku do potrzeb, to w takim razie powstaje pytanie, jak realizowane są programy, które są realizowane już od kilku lat, przynajmniej były zaplanowane, mianowicie e-Podatki, e-Cło i e-Budżet. Czy realizacja owych planów w przyszłym roku będzie przyspieszona? Na jakim etapie znajdujemy się w realizacji tych trzech ważnych projektach informatycznych? Jak pamiętam z poprzedniego roku, był między innymi problem przedłużających się przetargów, protestów i rozmaitych opóźnień. Czy opóźnienia te są już nadrobione?

W tym roku w projekcie budżetu mamy podwyżki akcyzy zarówno na wyroby tytoniowe, jak i na alkohol, szczególnie na spirytus. Jak zawsze, rodzi to pytanie o efektywność walki z szarą strefą, z drobnym przemytem. Niewątpliwie wymaga to jakiegoś wzmocnienia w stosunku do środków stosowanych dotychczas, tym bardziej, że strefa ta, szczególnie jeżeli chodzi o przemysł papierosowy, według różnych szacunków sięga od 15% do 20% rynku papierosowego. Przy podwyżce akcyzy atrakcyjność przemytu zwiększy się jeszcze bardziej, tym bardziej że otwieranie naszych granic na wschód, wprowadzanie bezwizowego ruchu przygranicznego zakończyło się dopiero w zeszłym roku wraz z otwarciem granicy z Obwodem Kaliningradzkim. To też w jakiś sposób mogło nasilić drobny przemysł, który potem przeradza się w hurtowy przemysł papierosowy, paliwa czy alkoholu. Chciałbym prosić o komentarz, czy środki, które są przewidziane w budżecie, jak też metody walki z przemytem są jakoś wzmocnione i rozwinięte z uwagi między innymi na planowany wzrost akcyzy. To tyle moich uwag i pytań. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pytania dotyczące tego, jak walczyć z szarą strefą oraz, czy podwyżka akcyzy może zagwarantować większe wpływy, a nie poszerzenie szarej strefy, stanowią najistotniejsze pytania w zakresie podatku akcyzowego. Proszę bardzo, pan minister, jak rozumiem. Kto odpowiada – pani czy pan minister Kapica?

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Pani przewodnicząca, jeżeli można. Jeżeli chodzi o szarą strefę i wydatki informatyczne, odpowie pan minister Kapica. Ja w pozostałym zakresie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Może odpowiem na pytania pana posła dotyczące spadku dochodów powyżej 1.000.000 tys. zł. Jest tam kwota 130.000 tys. zł. Są to po prostu niższe oprocentowania tzw. *overnightów*, które będziemy uzyskiwać w przyszłym roku w związku ze zmianą podstawy do liczenia oprocentowania. Stąd jest ta różnica.

Jeżeli chodzi o wzrost dochodów o 33% z różnych opłat, o których mówił pan poseł – między innymi są tam opłaty egzaminacyjne, jakieś koncesje, jest cała gama różnych opłat – wzrost wynika z tego, że rosną opłaty egzaminacyjne z różnych tytułów w związku z tym, że są one pochodną najniższego wynagrodzenia. Stąd jest ten wzrost.

Jeżeli chodzi o wzrost wydatków na wynagrodzenia, jak też wzrost wydatków inwestycyjnych, to ściśle wiąże się to z tym, że w roku 2014 ponad 60% wydatków, które w poprzednich latach, zarówno w roku 2013, jak i roku 2012, były umiejscawiane w systemowej rezerwie celowej w pozycji 57 – wydatki na zadania, które wcześniej były finansowane z dochodów uzyskiwanych przez gospodarstwa pomocnicze czy też z rachunku dochodów własnych – wydatki te w zdecydowanej większości, o czym już dzisiaj mówiłam odnosząc się do pytań dotyczących rezerw, zostały wrzucone dysponentom, między innymi do części 19. Ten wzrost wydatków w zakresie wynagrodzeń odpowiada realizowanym wynagrodzeniem, tyle tylko że w poprzednich latach z rezerw. Teraz rezerwy te stopniowo są wrzucane do poszczególnych części po to, żeby je pomniejszać. Dlatego jest wzrost. Nie jest to jakieś dodatkowe wynagrodzenie, tylko zamiast znajdować się w rezerwie, znajduje się w części budżetowej 19, tak jak u innych podatników.

Jeżeli chodzi o wzrost wydatków na inwestycje, również wynika to z tego samego powodu. Inwestycje, które wcześniej były realizowane z rezerw, czyli z tych środków, o których mówiłam, a więc były finansowane z gospodarstw pomocniczych czy też rachunku dochodów własnych, teraz są wrzucone do części budżetowych. Proszę zwrócić uwagę, że wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2012, wtedy, kiedy było to finansowane z rezerwy 57, wynosiło 127.000 tys. zł. Na rok 2014 planujemy kwotę 115.000 tys. zł, czyli poniżej wykonania za rok 2012. Oczywiście w tym momencie nie odnoszę się do roku 2013, ponieważ nie znany jeszcze ostatecznego wykonania. To są powody wzrostów wydatków, o które pytał pan poseł.

Na pozostałe pytania, jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, odpowie pan minister Kapica.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Kapica:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Zaczynając od tematyki informatycznej, pragnę państwa poinformować, że Ministerstwo Finansów w tej chwili weszło w najbardziej intensywną fazę realizacji projektów informatycznych e-Podatki, e-Cło, e-Budżet. Zamykane są projekty infrastrukturalne „Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych” oraz „Infrastruktura e-Uслуг resortu finansów”. W ramach owych projektów program e-Podatki zaplanowany jest do sfinalizowania w pierwszym kwartale roku 2015. W tym zakresie część rejestracji została już zakończona. Część deklaracji w większości jest zrealizowana. To, co w tej chwili zajmuje zespoły realizacyjne i wykonawcze, to część systemu obsługującego administrację podatkową w rozliczeniu i obsłudze podatników.

W przypadku programu e-Cło jest on zaplanowany do sfinalizowania do końca roku 2014. W tej chwili poszczególne produkty będą sukcesywnie oddawane z końcem roku 2013 oraz w roku 2014. Największe ryzyka wynikały z przedłużania się procedur przetargowych. W związku z tym, że później zostały podpisane umowy na wykonawstwo, trzeba było zarządzić kwestią wykorzystania środków przeznaczonych na owe programy. Na program e-Podatki jest to kwota 230.000 tys. zł, na program e-Cło jest to kwota 168 tys. zł. Po to, żeby wykorzystać środki unijne, ponieważ głównie są to programy finansowane ze środków unijnych, w tej chwili zadania zakupów sprzętu przesunięto na ten rok, a na przyszły wykonawstwo części systemów informatycznych. Zarówno w programie e-Podatki, jak i w programie e-Cło w tej chwili dostarczane są zestawy komputerowe i maszyny do obsługi produktów informatycznych.

Jeżeli chodzi o program e-Budżet na kwotę 80.000 tys. zł, to nie jest on zagrożony. Do końca roku 2014 zostanie zrealizowany.

Jak powiedziałem, KiC i e-U – w sumie około 200.000 tys. zł – są w końcowej fazie realizacji, zarówno jako produkt w Centrum Przetwarzania Danych Ministerstwa Finansów w Radomiu oraz migracji tam systemów, jak również w zakresie stworzenia infrastruktury e-usług w samym Ministerstwie Finansów. Programy te w dużej części realizują również zapotrzebowanie informatyczne zgłaszane przez jednostki. Faktem jest, że 8% potrzeb informatycznych jest realizowanych przez budżet Ministerstwa Finansów, natomiast znaczna część potrzeb informatycznych realizowana jest przez dostarczanie produktów i komputerów w ramach programów e-Cło i e-Podatki. W tej chwili został rozstrzygnięty przetarg na 75.000 tys. zł na zakup zestawów komputerowych dla izb i urzędów skarbowych, który pozwoli na wymianę 60% sprzętu, na którym w przyszłości będą pracowały systemy podatkowe. Pokazuje to, że potrzeby te, pomimo że nie są realizowane przez budżet ministerstwa, są zaspokajane przez realizację programu e-Podatki i wykorzystanie funduszy unijnych.

W tym zakresie realizacja owych programów jest na bieżąco monitorowana w Ministerstwie Finansów przez Radę Informatyzacji Resortu, a poza ministerstwem jest monitorowana na bieżąco przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji z punktu widzenia postępu prac oraz przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego z punktu widze-

nia wydatkowania środków unijnych. Można powiedzieć, że ryzyka są zarządzane. Ministerstwo Finansów nie jest na czarnej liście instytucji monitorujących.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z efektywnością walki z szarą strefą, które powtarzają się co roku, ponieważ jest to wrażliwy temat, chciałbym po raz kolejny zapewnić, że po zrealizowaniu programu modernizacji Służby Celnej – we wcześniejszych latach mieliśmy do czynienia ze wzrostem szarej strefy związanym z faktem, że stawki podatku akcyzowego wzrastały dużo szybciej niż obecnie – w tej chwili poziom szarej strefy jest ustabilizowany na stosunkowo niskim poziomie, porównując inne kraje, położone, tak jak Polska, na granicy Unii Europejskiej, z krajami, które mają niższe ceny w przypadku papierosów czy paliwa. Wszelkie dostępne opracowania firm badawczych czy audytorskich wskazują, że w przypadku papierosów jest to poziom 13% lub 15%, ale wolumen od dłuższego czasu się nie zmienia. O ile odsetek zmienia się ze względu na zmniejszenie się skali sprzedaży papierosów, o tyle wolumen się nie zmienia. W przypadku paliw jest to 10%, a w przypadku alkoholu 7%. Są to badania zlecane zewnętrznie przez firmy zaangażowane przez przemysł. Na pewno są to dane obiektywne, aczkolwiek cały czas monitorujemy zjawiska, które obserwuje się na tym rynku.

Chciałbym zapewnić, że w tym roku znacznie zmodyfikowaliśmy politykę karną stosowaną na granicy po to, żeby przeciwdziałać zjawiskom przemytu. W ostatnich latach notowaliśmy dosyć istotne wzrosty kwot w wyniku aktu oskarżenia, dobrowolnego poddania się odpowiedzialności bądź mandatu. Za rok 2012 była to kwota 94.000 tys. zł, za rok 2011 kwota 83.000 tys. zł, czyli wzrost o 13%. Od lipca tego roku znacznie podnieśliśmy sankcje za przemyt. O ile w ubiegłym roku średnia kwota mandatu za jedną paczkę wynosiła 7 zł, o tyle od lipca tego roku jest to już 20 zł. W związku z tym obserwujemy znaczny spadek przemytu papierosów. Oczywiście osoby, które jednak się na to decydują, w dużo większym stopniu nie akceptują mandatu karnego, akceptują za to skierowanie sprawy do sądu, licząc na to, że w sądzie uzyskają mniejszy wymiar kary. To również jest obserwowane zjawisko, aczkolwiek i w tym zakresie będziemy aktywnym uczestnikiem postępowań sądowych, żeby sąd nie pobrażał przestępstwom gospodarczym, co niestety w Polsce również się obserwuje.

W przyszłym roku zamierzamy wprowadzić wraz z Policją stałe patrole na bazarach, żeby monitorować rynek, nie tylko w czasie działań akcyjnych, które oczywiście są efektywne, ale są od czasu do czasu. Chodzi o to, żeby wprowadzić stałe patrole na bazarach i kontrolować rynek sprzedaży, uniemożliwiać sprzedaż nielegalnych wyrobów akcyzowych, a w przypadku kontroli granicznej ukierunkować działania, tak jak dotychczas, na przeciwdziałanie przemytowi papierosów i alkoholu. W przypadku paliwa zjawisko to ma mniejszy wymiar. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Wobec udzielenia odpowiedzi na zadane pytania chciałbym stwierdzić, że zaplanowany na dzisiaj porządek dzienny posiedzenia został zrealizowany.

Chciałbym podziękować naszym gościom, paniom i panom posłom, sekretariatowi, legislatorom.

Informuję, że sprawozdanie z dzisiejszego posiedzenia będzie udostępniane w sekretariacie Komisji. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.